

„EDINOST“
Ishaja po trikrat na teden v šestih iz-
dankih ob **torških, četverkih**
in **sobotah**. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obajno izdanje stane:
za en mesec . . . 1.00, izven Avstrije 1.40
za tri mesece . . . 2.80 „ „ „ 4.00
za pol leta . . . 5.00 „ „ „ 7.00
za vsa leta . . . 10.00 „ „ „ 16.00
Na naročbe brez priložne naročilnice se
ne jemlje ozir.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 20 nč.,
izven Trsta po 25 nč. Sobotno večerno
izdanje v Trstu 4 nč., izven Trsta 5 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš se računano po tarifi v petiti; za
naslove z dohodnimi škrami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana, osmrtnice in javnozhalne, do-
mači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se posiljajo uredništvu:
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, kar nefrankovana se ne
sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš spre-
jema **upravnštvo** ulica Molino pic-
colo št. 3. II. nadst. Odpri reklamacije
so prosto poštno.

„V edinosti je moč“.

Koalicija in dogodki na Dunaju.

Morda nikdar še ni bilo v Avstriji tako v rabi označevanje z „radikalci“, „nezmerneži“, „kričarji“, „destruktivnimi življi“ in kar je več takih pojmov v slovarju politi-
čskega življenja, nego v današnjih dneh. Kdor koli ne priseže na zastavo koalicije, ta je kričar; kdor koli ne more prav verjeti v zločno delo med strankami, od katerih jedna hoče uprav isto, kar druga noče: ta je nestrpnež; sleherni Slovan, ki noče verjeti v političke čudeže, to je, ki noče verjeti, da je nemško-liberalni volk menjal svojo naravo, da je zatajil svojo minolost in svoje gospodstvoželjnost in mrznjo do Slovanov, ta je nespravljiv; vsi oni, ki nočejo verjeti v naukom najnovejših dobe, po katerih je le oni moder politik, ki zatajuje, ali kakor se menda lepše glasi: „zapostavlja“ svoja načela, ampak menijo, da je odkritost in možko izjavljanje svojega prepričanja ven-
dar-le najlepša čednost tudi pri politiku: vsi taki čudaki so sovražniki miru in sprave med državljani; vsi oni, ki se pošteno tru-
dijo besedo in pismom, da bi doveli ljudstvo do političke zrelosti, ki je — po njihovih
nazorih — neizogiben pogoj zdravemu raz-
voju političkega in ustavnega življenja: vsi ti uetijo prepričanje in razburjajo ljudstvo; in slednjič spadajo vsi oni, ki sicer energično a le postavnimi sredstvi delajo na to, da bi se sedanji, po njihovem prepričanju nenaravni in nezdravi zistem spremenil prej ko prej — med destruktivne, razdirajoče življe.

In tako bi lahko še dolgo navajali vsa ona zločinstva, s kojima si ogrešajo dušo oni, ki se tudi v današnjih dneh ne plašijo pred besedo — opozicija.

Ali čudno, čudno: čim pogostejše in hujše so obsodbe, švigajoče liki strele raz olimpskega nemško-liberalnih bogov, čim besnejše in strupenejšje so denunciacije po nemškoli-
beralnem časopisu: tem bolj, skoro bi rekli: demonstrativno — narašča število teh — zločincev.

Ves svet ve, da je naš sedanji zistem le sad hipne zadrege. In kakor se je ta zistem porodil le v zadregi, tako je tudi njega geslo — boj proti „destruktivnim življam“ — le posledica in znak postanka v zadregi. Sleherni zistem potrebuje svojega programa, opirajočega se na soglasje v načelih; sleherni zistem potrebuje je lue velike vodilne misli, koja naj spaja vse sestavljajoče ga dele v skupno in zločno delo, pri čemer pa morajo biti izključeni kakršnibodi za-
vratni in strankarsko-sebični nameni pri-
padajočih jej skupin. Takov program, na-

slanjajoč se na soglasje v načelih, takova velika in skupna vodilna misel je nemogoča v zvezi strank, kojih pota in nazori se kri-
žajo ob slednjem vprašanju, in kojih ni združila resnična potreba, ampak le strah pred pojavi duha sedanje dobe — dobe preosnovljanja socialnih razmer v družbi človeški. Stranke, ki so se združile v sedanjo koalicijo, so pač vedele, kaj nočejo, ali ob vprašanju, kaj postaviti na mesto onega, kar nočejo, so si ostale iste nasprotnice kakoršne so bile popred. Ta koalicija ima torej na čelu znak negacije, zanikanja. Ali v pozitivnem pogledu nimajo ničesar skupnega na sebi. Povsem naravno je torej, da se niso mogle sporazumeti za pozitiven, jaseen program; da niso mogle izdati gesla za po-
zitivno delo. Na mesto stvarnega programa, izdale so bojni klic. Tega nam niso povedale, katera načela jim bodo veljala ob raznih konkretnih vprašanjih, pač pa so označile kot svojo poglavitno nalogo: boj proti destruktivnim življam! Pod ta na-
slov so gospoda subsumirali — kakor gori omenjeno — vse one, kojim ne ugajajo take nenaravne in brezplodne zveze. Zatrjalo se nam je tudi, da je sedaj napočila doba od-
kritosti in resničnosti, toda že geslo samo, geslo zadrege, nam je porušilo vero v to trditve. Mi vsaj ne moremo razu-
meti, kako se mori prisvajati označenje „od-
kritosti in resničnosti“ ravno isti zistem, ki zahteva od strank, da zapostavijo svoja na-
čela, to je, da molče ravno o tem, kar no-
sajo v svojem srcu, da zataje same sebe?!

„Odkritost in resničnost“ utegne biti lep „motto“ programu program pa ni. Lepo frazo so postavili na mesto programa.

Brez pozitivnega programa so torej za-
pričeli svoje „delovanje“. In to delovanje je pa tudi res po tem: hitajo od nevspeha do nevspeha. Česar se lotijo koli, vse jim iz-
podleti. Tako neplodnega zasedanja menda še ni bilo, kakor je n. pr. ravno sedanje. Poletne počitnice so pred durmi, a zbornica ni rešila niti proračuna — da ne govorimo o drugih važnih predlogih. Boj proti „de-
struktivnim življam“ požira vse sile parla-
menta. Ta boj je nekakov kolobar, iz kojega se ne morejo rešiti gospoda. In čudno — kakor smo že rekli gori — čim silnejši je ta boj, tem hitreje se množi število „destruk-
tivnih življev!“ Na videz je to res čudno, v resnici pa čisto naravno. Kajti v očigled tej po-
polni neplodnosti in brezuspešnosti sedanjega zistema ni bilo drugače mogoče, nego, da so tudi najzupnejši optimisti med ljudstvom jeli zgubljati vero v sposobnost koalicije za rešenje velikih in nujnih vprašanj.

Tako je danes skoro že ves Dunaj v

taboru „destruktivnih življev“ — v taboru opozicije. Zanje občinske volitve na Dunaju so pokazale to vsakomur; zlasti pa se obrača vsa nevolja ljudstva proti oni in isti nem-
školiberalni stranki, ki bi hotela zlorabljati sedanji zistem za svoje strankarske namene in ki napenja vse svoje sile, da vzdrži ko-
alicijo na površju in z isto — tudi samo sebe. Boj proti liberalni stranki na Dunaju je zajedno boj proti koaliciji. Najodločnejši nasprotniki koalicije so danes na Dunaju najpopularnejši možje. Ugled teh mož narašča od dne do dne vzlic vsem naporom koalicijskega aparata, vzlic vsemu strupenemu obrekovanju po židovsko-liberalnih novinah. Nič ne pomaga temu novinstvu, da se svojim strupom napada celó zasebno čast vodij opo-
zicije, nič ne pomaga, da se svojimi denun-
cijacijami zasleduje vse one, ki so le količjak zavisni po svoji službi: dunajska javnost je izrekla svojo sodbo in obsodbo nad zvezo, gospodujočo v našem parlamentu.

Tako je moralo priti! A motil bi se, kdor bi menil, da je le osebna zasluga vo-
diteljev opozicije na Dunaju, da je prišlo do toli odločnega odpora proti koaliciji. Veliki zgovornosti in agitacijski spretnosti Lue-
gerja in družbe vso čast! Ti svojstvi so mogočno orožje v njihovih rokah, ali odločilno orožje jim potiska v roko koalicija sama se svojo popolno in absolutno neplodnostjo. Ljudstvo se je naveličalo lepih a praznih besed in večnih obljub, ono bi hotelo videti dejanj, uspehov. Uspehov pa ni nikjer. Zlasti je način, kakor koalicija mrcvari veliko vprašanje volilne preosnove tak, da je moral liki slana pomoriti nado pri vsakomur, da bi sedanja večina kadaj srečno dognala to vpra-
šanje. A to vprašanje se mora rešiti, ker po — dovoljni rešitvi tega vprašanja hre-
pene tisoči in tisoči koristnih državljanov. Prebivalstvo dunajsko ve, da tudi krona sama želi, da se čim prej reši to vznemir-
jajoče vprašanje. Vidé pa, da niti Najvišja volja ne more ukrotiti trme in sebičnosti koalicijskih strank, vidé, da te stranke ni-
kakor nočejo odnehati od svojega jedinega zajedno pa tudi absurdnega načela — ohran-
jenja „politiške posesti“ — vidé, da so se te stranke združile, ne za blagonsno delo, ampak zgolj le za — osiguranje man-
datov: vidé vse to, udrla je prebivalstvo dunajsko kar trumoma v Luegerjev tabor. Tega, po svoji naglosti naravnost fenome-
nalnega preobrata niso mogli prepričati ni visoki cerkveni dostojanstveniki ni slavna vlada.

Ljudstvo je jelo dozorevati, in danes ima že nekoliko lastne sodbe. Minoli so tisti časi, ko je dunajsko ljudstvo gradilo slavo-

duševal za zmagovite Ruse. Slednjič se je ojunail in prašal učitelja, kje in kako se dobi oni časnik; rad bi ga bil namreč sam naročil, ker je ugajal sosedom, njemu in Tončki. Tako se je tudi zgodilo.

Skrivaje je dobival list in ga nosil k Pakiču, kjer so se potem skupno naslajali o novicah z raznih krajev, a zgrajali se o grozovitostih z bojišča. Dvakrat v tednu so bili tega že tako vajeni, da je začelo med poslušajočim občinstvom godrnjanje, če ni bilo časnika o pravem času zvečer pri Pakiču. —

Ali Matejevi materi se je zopet čudno zdelo, da sina ni noben večer doma. Takoj, ko je dovršil svoja opravila, da so z družino povečerjali in odmolili, zgubil se je k Pakiču.

Nekega večera je šla tihoma za njim, da bi doznala, kam odhaja večer za večerom. Kmaló ji je bilo znano. Le nekoliko prej da bi prišla, pa bi jo obšla slabost, tako hudo ji je bilo, ko je opazila, da je Matej, njen Matej, zavlil k Pakiču. In vendar ni bila ona nikoli prijazna s to družino, tudi

loke onim, ki so je na jedni strani pitali s frazami o liberalizmu in enakosti vseh ljudi ter je zabavali zasramovanjem nenem-
skih narodnosti, na drugi strani pa so je stiskali v okove mednarodnega kapitalizma ter polagoma uničevali podlago ekzistenciji malega obrtništva. Ljudstvo zahteva danda-
nes pozitivnega dela za zopetno povzdigo svojo iz materialne bele, ono pa zahteva tudi svojih političkih pravic. Ker pa ve, da vsega tega ne more pričakovati od nemško-liberalne stranke, kot zagovornice velikega kapitala in političkih svoboščin, a vidi za-
jedno, da hoče koalicija po vsej sili igrati ulogo zaščitnice istim nemškoliberalnim ne-
prijeteljem blaginje nižjih slojev in političke svobode — ker vse to vidi in vé, velja sodba ljudstva o nemškoliberalni stranki zajedno tudi kot sodba o koaliciji.

Češka narodopisna razstava v Pragi.

(Nastopni članek je priobčil „Slov. Narod“)

Odkar je bila l. 1867. narodopisna raz-
stava v Moskvi, začeli so se narodi temelji-
teje baviti s to važno stroko. V Moskovskem muzeju nagromadenega je narodopisnega gra-
diva, da to daleč presega enake zbirke v Evropi. V Rusiji začeli so opazovati na-
rodno življenje dokaj prej nego drugod, ker je tam obče narodni značaj podlaga vsako-
vrstnim ustrojem in ustanovitvam tako v državnem, kakor v društvenem življenju. Vz-
gled Rusov jeli so takorekoč posnemati ostali narodi evropski. Nemci so si osnovali v Berlinu velik muzej jednake vrste, više na severu Evrope nahajamo še starejše mu-
zeje te vrste. Povsod, zlasti tudi v mnogih mestih naše države nastajajo ti muzeji; imamo že znamenite in zaslužne etnolo-
ge, a zanimanje za to stroko prodira dalje in dalje v vse sloje naroda.

In odkod to zanimanje? Dasi se ne daje tajiti, da nam obče društveno in obiteljsko življenje preuzamejo in preustrajajo obče evropske oblike; vse teži namreč po tem, da se „poobči“, da se utesni in utelesi v obče veljavne društvene oblike, — vendar se na drugi strani oživlja težnja po staro-
davnem, prvotnem značaju narodnem. Vsak narod hoče, da si ohrani to, kar se živi „narodnega svojstva“; vsak teži po tem, da se te narodne posebnosti in vrline, ki so dajale narodu podporo in življensko moč v hudih stoletnih borbah, širijo dalje in ucepijo tam, kjer izumirajo.

V današnjih časih splošno narodne borbe je torej postalo narodopisje ve-
levažen predmet. Znameniti možje nabirajo gradiva, ogledujejo si hiše, v katerih živi

sploh so se vedno pikali; ali on, nje Matej, saj ga je vendar dojila s svojim mlekom in na svojih prsih, da Matej, da bi mogel biti drugačen. Saj pravijo, da jabolko ne pade daleč od drevesa, in vendar njen Matej za-
haja k sosedu, da, k Pakiču zahaja in pa zastran Tončke, to je jasno kot solčna svetloba.

Pokačka je videla v ti misli uresničene vse sumnje in vse slutnje.

Res, da mu doslej ni prepovedala za-
hajati k sosedu in tudi — da povemo res-
nico — ni si tega prav upala, pa vendar ji ni moglo v glavo, da bi sinko, ki je ven-
der njen Matej, delal tako naravnost proti njeni volji.

Nje Matej ni takšen. Pakičevi so ga morali s kakoršno koli zvjačo privabiti k sebi. Ej Pakič se dela, da je pobožen in dober kot pečen kruh, pa je zvit, a le bedi; njegova hči ne bo gospodinjala pri Pokaču in ne bo, amen. To je bil običajni konec raz-
mišljanj Matejeve matere.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

„Plevna pala! . . .“

Spisal Dobravec.
(Dalje.)

Tončka je prebrala letos že vnovič vse pripovedi o turških bojih, prebrala je Ro-
binzona, Genovefo, Vjetnika na galeji in tudi Hudi Kljukec je moral s police, a ljudje so jo hvalili, da bere razložno in lepo, kar ni vsakomur dano. Seveda jo je hodil poslušat tudi Pokačev Matej, in njemu se je zdelo, da bere Tončka najrazločnejše in najlepše. Poslušal bi jo do veka. Vsi ljudje, to vemo, da nimajo jednecega poslušala. Toda slednjič je nestalo berila in s tem — vsega.

Znesli so skrbno v Pakičevo hišo še vse zastarele knjige Mohorjeve družbe, po-
iskali so vse, kar je bilo sploh vredno brati in poslušati; pa nazadnje je zginilo tudi to. Neki večer prinese potem Pokačev Matej v hišo slovensk časnik. Posodil mu ga je do-
mači učitelj.

Med domačini je završelo samo veselje, zakaj časnike bere samo gospoda. Tončka je brala in brala, da ji je kar sapa uhajala ter so se ji usta sušila, pa še ni mogla popolno-
noma vgoditi željam radovednih poslušalcev.

Za prvim časnikom moral je učitelj po-
soditi družega, tretjega, četrtega in naprej brez konca in kraja. Tisto leto smo namreč pisali v letnico tri sedmice — tri sekirice, o katerih modri možje, kakoršnih ne manjka nikdar, niso prerokovali nič boljsega kot vojsko. In res sta se zgrabila Rus in Turek, kri je tekla v potokih — slovanska kri.

Večerni poslušalci okrog Pakičeve peči so kar požirali novice z bojišča. In kedo bi se temu čudil, saj beremo slične novice z zanimanjem celo drugi, ki pravimo, da smo že kaj skusili — prebrali, preorali. Poslu-
šalci so dobro poznali Turke iz povesti o njih napadih na našo zemljo — iz prejšnjih steletij, kakor je bilo v bukvah. Zamenjati bi jih mogli samo z živimi vrati.

Pokačev Matej, sam bivši vojak, je zve-
sto poslušal Tončko in se vedno bolje nav-

narod, kajti vsak kos pohištva označuje narodni značaj, kateri se je tam bolj ohranil, koder prebiva ljudstvo dalje od svetovnega prometa, kjer se torej splošni „civilizacijski značaj“ ni izpodrinil prvotnih svojstev. Kako se narod nosi, kako sploh živi, kaj dela, s čim se bavi, kako izraža svoja čustva v veseljih in žalostnih trenutkih življenja, vse to in drugo je bogat vir, iz katerega se nam razodeva narodova duša, iz katerega se zrcali narodovo srce.

Pred četririmi leti imeli so naši bratje Čehi svojo res krasno in prekrasno jubilejno razstavo. Svet se je divil vsemu, kar je tu vidil; občudoval je češko industrijo, poljedelstvo, solstvo, obrtnost, književnost, znanost, umetnost, vse, kar je vstvaril, pridelal, priboril, dosegel češki narod. Tako rekoč v kotičku te razstave je stala „češka chalupa“, pri kateri so se obiskovalci radi mudili. In takrat se je porodila misel osnovati posebno narodopisno razstavo. Rodoljubi so se poprijeli dela, osnoval se je razstaveni odbor, grof Harrach, grof Lažansky, etnolog Bartoš stopili so na čelo, mestna občina prevzela je pokroviteljstvo. Ves čas delalo se je neumorno. Navzlic stoterim zaprekam od raznih strani, razstava je namreč izključno češka, ker drugačna biti ne more, izvršil je odbor svoje ogromno delo, napravil je narodopisno razstavo, ki daleč prekaša posestrimo v Moskvi, ki pa tudi, kakor nam zatrjujejo poročila, nadkriljuje jubilejno razstavo l. 1891.

Češka narodopisna razstava v Pragi ali kakor jo sami zovejo „naša narodopisna“, otvorila se je slovesno dne 15. maja ob 10. uri dopoldne. V podvečer otvoritve bila je slovesna predstava v „Narodnem divadlu“; dajala se je „Libuša“, uprizorile so se žive podobe in govoril se je prolog. Prava slavnost vršila se je dne 15. maja. Hiše so bile okrašene z narodnimi zastavami. Sprevod se je pomikal s Staromestnega trga proti razstavišču. Na čelu je jezdiral praški „Sokol“, za njim so vozile ekvipaže s kočijami v slovaškem kroju. Tu so bili zastopniki vseh stanov, znanosti in umetnosti. V tej veličastni vrsti bil je pokrovitelj razstave gospod Gregor v čamari, ki je šel otvoriti razstavo.

Ob 10. uri se je vršil ta veličastni akt. Na razstavišču je pričakoval došlece predsednik grof Lažansky, tudi oblečen v čamari; tu je že bil cesarski namestnik grof Thun in mnogo drugih povabljenih gostov, a nebrojna množica naroda prišla je k otvoritvi. Z burnim odobravanjem občinstva je govoril primator Gregor, in neopisno navdušenje prešinilo je vse, ko je Gregor otvoril razstavo in končal z besedami: „A vse to to, lide česky, vykonali si vlastní silou a vlastní sil, bez pomoci, bez podpory, — a proto nemohu jinak; puzen jsa vděčnosti, nez provolati: Tobě lide českoslovanský, budiž slava, sláva!“

(Konec prih.)

DOPISI.

Iz Dijogenevega predmestja v Ljubljani, dne 29. maja. (Izv. dop.) [Razno-terost]. To Vam je šla iz roke v roko 57. številka „Edinosti“, v kateri je bil priobčen podlistek „Krakovski Dijenez“. Vsakdo bi želel poznati moža in njegovega „nerona“, ki sta že toliko časa prej slutila, da se v zemlji nekaj pripravlja za piruho. In pa vedeli bi radi, kje se nahajata ti dve bitji: ali sta še v kadi, ali bivata v šotornu, ali pa sta si morda že popravila in pokrpala svoje razdrapano domovje. Izvestno bi vse romalo k njima, ako bi vedeli za nju. Naša prestolnica (poprej „bela“, sedaj razdrapano Ljubljana) je dobila sedaj po groznem potresu vse drugo lice. Poprej snažni trgi, čedne ulice in prometne ceste, so sedaj vse polne raznovrstnega gromaza. Nikjer ni redu, vse je prekritano podporami. Tu naletiš na kup razrušenega zidovja, tam na kup peska in apna; tu zopet podirajo razrušene hiše, da se ti kar kadi v oči. Tam zopet postavljajo odre in vežejo manj poškrovane hiše. Drugod hite krpiti razpoke, da prej ko prej izbrisejo spanin na ono strašno noč. Ali stvar ne pojde tako hitro. Ljubljana leze sicer počasi skozi naše mesto, ali vendar se je nekaj pomeša s Črnim morjem, predno bo zakrpana poslednja rana.

O nedeljah in praznikih pa ne čuješ po ulicah in gostilnah skoro drugega, nego italijansko govorico. Da ne bi tujec videl uličnih napisov in firm na hišah, misliti bi moral, da se nahaja v potreseni Florenci, ne pa v Ljubljani. Veliko je že tu tega italijanskega blaga in še prihajajo trumoma z vsakim vlakom, došlim iz Trsta ali od Pontebe. Bog sam vеди, od kod se jemljejo. Odkar je pričela pomlad, ga ni bilo dneva, da ne bi bile prihajale karavane za karavano — in še celo s posebnimi vlaki — skozi Ljubljano, razspajaje se na vse vetrove sveta. Kaj je res tako veliko tisto laško kraljestvo, da pošilja k nam toliko teh lastovk, ki jemljejo domaćim pticam zruje izpred nosa? Nočemo sicer tajiti, da so nam sedaj dobro došli ti ljudje, da pomagajo domačinom graditi porušena domovja; pa vendar se nam smilijo novci, to čujemo, da že sedaj odhajajo vsako nedeljo velike svote denarja v „belaženo Italijo“.

Obžalovati pa je tudi, da tudi nekateri podjetniki hote grdo zlorabiti ljubljansko nesrečo. Za delavce računajo skoro polovico več, kakor delavci v resnici dobivajo plače. Podporni les in priprave za odre se prodajajo po pet in desetkrat in na zadnje še ostanejo v rokah podjetnika. Neka tukajšnja tvrdka je zahtevala za podiranje in popraviljanje zvonikov pri sv. Jakobu celih 40.000 gold. Neka dunajska tvrdka pa je prevzela delo za polovico manj. Vso pripravo in odre pa je priredila tako brzo in solidno, da vsakdo le občuduje nje delo. Desni zvonik je zdaj podrt že do pod lin in delo se vrši tako spretno, da bi bilo veselje gledati, ko bi nas ne trla žalost na toliki nesreči. Gramoz usipajo od gori doli po žlebovih, napravljenih tako umetno, da ne vidiš ničesar, razun spodaj, kjer se gromaz siplje na tla. Vse bolj počasi gre stvar pri trnovski cerkvi. Danes niso gotovi niti odri, dasi so jih začeli postavljati v isti čas kakor pri sv. Jakobu.

Pri Dovič M. v Polju je zahtevala ista tvrdka 2000 gl. za snemanje zvonov, neki kmet iz Tujne jih je pa snel za 400 gl. in sicer spretno in v kratkem času. Istega se vidi, kako strašno pretiravajo cene nekateri domači podjetniki. Ni čudo potem, da mnogo-kateremu lastniku razdrapano hiše roje misli po glavi, da bi bilo bolje prodati podrtijo, nego pa zopet zidati s takimi ogromnimi stroški. Kdo bi bil potem kriv, ako bi zbegane posestnike hiš res premotil židovski spekulant in se tako na tihem vgnezdil med nas? Pri vsaki stvari treba držati se neke meje, in posebno takih prilik ni smeti izkoriščati kakor bi kdo hotel.

Pomoč nam prihaja od vseh strani, toda pred vsemi se odlikujejo vrli Dunajčanje. To pa ni čudo, ko imajo pred seboj prekrasen vzgled — presvetlega vladarja. Najlepšo podporo so dobili služabniki na tukajšnjem kolodvoru. Sleherni je dobil toliko, kolikor ima plače na mesec. Tudi mestni redarji so zadovoljni, ker dobivajo po 10—15 gl. doklade na mesec. Ne baš dobro se pa godi paznikom pri užitnosti. Isti itak niso dobro plačani, a dobili so le po 4 gold. podpore enkrat za vselej. Prizadeti pa so v primeri ravno tako kakor drugi. Nekateri njih nimajo niti stanovanja, in si morajo po gostilnah iskati hrane.

Politiške vesti.

Dogodki na Dunaju. Mesto dunajsko je torej zgubilo svojo avtonomijo, seveda le začasno. Vladni komisar je že prevzel posle, plačati ga mora občina. Pridodeljeni mu svetovaleci bodo dobivali po 250 gl. na mesec. Kar se je govorilo in pisalo do sedaj, o razpisu novih volitev, nikakor ni avtentično, ampak vse so zgolj kombinacije. Nemškoli-beralni listi seveda zahtevajo, da bi se volitve vršile še le v septembru, češ, da bi bila velika krivica, ako bi se iste vršile v dobi, ko raznih volilcev ni na Dunaju. Ali jih slišite? Sami priznavajo, da mestni statut določa, da se imajo razpisati volitve v 6 tednih po razpuščenju zastopa, ali v svoji skromnosti zahtevajo zajedno, naj se postavna določila — ne spopolnjujejo, ker tako zahteva nemško liberalna korist. Taki so v malem, taki so v velikem, taki so povsodi. Povsodi jim je strankarska korist na prvem mestu in potem prideta še le — pravica in postava! Mestni statut ne pozna razlike med bogatimi in ubogimi, med takimi, ki

imajo svoja letovišča in nad takimi, ki jih nimajo! Isti statut določa jednostavno: v tem času se imajo vršiti volitve — in kdor je prišel volit, je prišel! Zato pa si ne moremo misliti, da bi se hotela vlada izogniti jasnim določilom statuta — ne iz nujne potrebe, ampak le radi komoditete dunajskih bogatinov. Pred zakonom smo vsi jednaki!

Proti izgredom. Uradna „Wiener Abendpost“ je objavila včeraj opomin do vseh onih, ki prirejajo demonstracije. Iz tega opomina pa razločno zveni tudi grožnja, da bi se utegnili premeniti dosedanja praksa gledé na pravo do zborovanja, ako bi se to pravo dosledno zlorabljalo za izgrede. — Za vsako političko ali socijalno skupino prebivalstva — tako piše uradni list — torej tudi za delavstvo veljajo iste postavne omejitve, kojim se mora pokoriti vse prebivalstvo. Nikomur ne pristojajo privilegiji, da bi se smel postavljati izven zakona in pravice, ali izven ozirov do drugih razredov prebivalstva.

K temu le par besedi. Tudi mi smo bili vsikdar in smo in ostanemo nasprotniki vsakim hrupnim, zlasti pa še pouličnim demonstracijam, ker vemo, da take demonstracije navadno zahtevajo žrtev od posamičnikov, koristi za splošnost pa ne prinašajo nikake. V tem zmislu smo pisali povodom demonstracij dne 12. novembra, tako smo opominjali povodom majnikovega praznika, in pri teh nazorih smo tudi danes, tembolj, ko je zagrozil vladni list dunajski, da bi se utegnili vsled demonstracij omejiti pravo zborovanja. Škoda, ki bi nastala po taki omejitvi, ne bila bi v nikakem razmerju z vsemi hipnimi efekti najimpozantnejših uličnih demonstracij.

V francoskem senatu imeli so včeraj jako zanimivo razpravo o vnanji politiki Francoske. Rojalist Beaumanoie je interpeloval vladu o vnanji politiki iste, rekši, da francoski mornarici ni mesta pri slavnostih v Kielu. Prijateljstvo Francoske da je predragocen zaklad, da bi isto moglo postati predmetom tajnih pogodb. Drugi narodi ne zakrivajo svojih zaveznikov, Francozi tudi ne bi smeli tega storiti. — Na to je odgovoril minister Hanotaux, da je vlada z udeležbo francoske mornarice pri slavnostih v Kielu le storila čin mednarodne uljudnosti, kakor je tudi vabilo nemške vlade, došlo vsem pomorskim vlastim, le čin mednarodne uljudnosti.

Baltiški prekop. Zadnje dni tekočega meseca bodo velike slavnosti v nemškem vojnem pristanišču Kielu. Nemčija se hoče pokazati svetu ne-le kot vojaška velesila, ampak tudi kot trgovska velesila. Odprla je trgovini prekop (kanal), ki izdatno skrajša brodarenje v severnih vodah. Ta prekop seče slezvik-holštajnski poluotok od iztoka Labe do Vstočnega morja, nekoliko severno od Kiela. Dolg je 98 65 kilometrov, globok povprečno 8'5 m., širok na dnu 22, na obrežju pa 34 m. Prekop je na 7 krajih tako razširjen, da se morejo ladije izogniti, dasi bodo morale ploviti po jedni strani proti vstoku, na drugi proti zapadu. Parniki bodo pluli po kanalu s pomočjo lastnih strojev, ladije jadranice pa bodo vlačili. Nobena ladija se ne bode smela po prekopolu gibati hitreje, kakor 5'3 pomorskih milj (1 pom. milja = 1'854 kilom.) na uro. Torej bodo potrebovale ladije, včevši zamude pri vstopu in izstopu, kakih 13 ur, da preloviijo prekop. Po noči bodo svetile na obrežju električne svetiljke, ki so postavljene na vsakih 250 m., kjer pa prekop ni v ravni črti, tam bodo svetiljke nekoliko gostejše. — Preko kanala voditi dve železnici na stalnih mostovih. Ta dva mostova ne hodeta ovirala plovitbe, ker sta 42 m. nad vodo. Za ostali promet (vozove in pešce) je pa poskrbljeno z mostovi, ki se dajo sukati z navadnimi brodi.

Omenili smo že, da razne države odpošljejo vojnih ladij k slovesnemu odprtju tega prekopa. To brodovje, zajedno z nemškim brodovjem, pregleda nemški cesar menda dne 19. t. m. K odprtju pride mnogo najvišje in visoke gospode, razun te pa računijo na kakih 60.000 tujcev. — Različne države odpošljejo k odprtju, kolikor je določeno doslej, te-le ladije:

Angleška odpošlje: oklopnice „Repulse“, „Resolution“, „Empress of India“ in „Royal Sovereign“ (po 14 000 tonelat), križarke „Blenheim“ (9.000 ton.), „Edymion“ (7.300 t.), „Apollo“, „Andromacke“, „Belona“ ter aviza „Speedy“ in „Speedwell“. Poveljnik tej eskadri bode podadmiral Fitz Roy.

Astro - Ogerska jedno divizijo stalne eskadre pod poveljstvom nadvojvode Karla Štefana. Ta divizija bode sestavljena iz oklopnice „Kaiser Franz Josef“ (4.200 ton.), „Kaiserin Elisabeth“ (4.000 t.) in „Kaiserin-Königin Maria Theresia“ (5.400 t.)

Danska odpošlje križarki III. razreda „Hekla“ in „Geiser“ (po 1.280 t.) ter 4 ladije-torpedovke I. razr. Tej eskadri bode zapovedoval admiral Bränn.

Francoska: oklopnico „Hoche“, križarsko-oklopnico „Dupuy de Lome“ in križarko III. r. „Cosmos“.

Italija: 2 diviziji, sestavljeni iz oklopnice „Re Umberto“, „Andrea Doria“, „Sardigna“ in „Ruggero di Lauria“ ter 4 torpedovke. Vsaki diviziji bode zapovedoval po jeden podadmiral, celokupni eskadri pa vojvoda Genueški na jahti „Savoia“.

Norveška: Ladiji-topničarki I. r. „Viking“ (1113 t.) in „Steipner“ (588 t.) ter 6 torpedovk I. r.

Portugalska: oklopnico „Vasco de Gama“ (2400 tonelat).

Romunska: križarko „Elisabeta“ (1.300 t.) in parnik „Mircea“ (t. 350 t.) Poveljnik bode polkovnik Orseanu.

Rusija odpošlje 3 velike oklopnice, katerih dve pa niste še določeni. Tretja oklopnica bode „Rurik“ (11.000 ton.)

Španska: oklopnico „Pelayo“ (9000 t.) ter križarki „Infanta Maria Teresa“ (7000 t.) in „Marquis de Ensenada“ (1.046 t.)

Švedska: oklopnici „Gota“ in „Thule“ (po 3.000 t.) ter ladijo-topničarko „Edda“ (639 tonelat).

Turčija se je te dni odločila po dolgem premišljevanju, da odpošlje jedno oklopnico.

Združene države Severno Ameriške odpošljejo križarke „Columbia“ in „Minneapolis“ (po 7500 ton.) ter „San Francisco“, „Newark“ in „Marblehead“ (po 2000 t.).

Nemških vojnih ladij bode okolo 30, razun teh pa 4 divizije torpedovk, z okolo 400 častniki in 10.000 mornarji.

Inozemskih vojnih ladij bode kakih 53 z 12 admirali, okolo 700 častniki in 15.000 mornarji. Celokupno, pred Kielom zbrano brodovje bode torej štele kakih 80 ladij z 1100 častniki in 25.000 mornarji.

Različne vesti.

Zaradi binkešnih praznikov izide prihodnje izdanje „Edinosti“ v torek zvečer ob navadni uri.

Odbor pol. društva „Edinost“ bode imel jutri ob 10. uri predpoludne svojo sejo v prostorih „Del. prdp. društva“.

Zborovanje učiteljskega društva za koperski okraj se bode vršilo v četrtek dne 6. junija, ne pa v nedeljo, kakor je bilo oznanjeno v „Edinosti“. Zborovanje se prične se sv. mašo že ob 8¼. uri zjutraj. Gg. udje so naprošeni, da prinesejo seboj Falerovo zbirko „Kolo“.

Parobrodno društvo „Avstrijski Lloyd“ imelo je dne 15. m. m. svoj letošnji redni občni zbor. Društvo imelo je l. 1894. 540.583 gl. 07 nč. čistega dobička, 2.636 gl. 60 nč. manj, nego leta 1893. Društveni parobrodi preplovili so 1894. leta 1,921.698 pomorskih milj (leta 1893. pa 1,836.726); pepotnikov so prevozili Lloydovi parniki 1894. leta 261.341 (proti 260.119 v letu 1893.), blaga pa so prevozili parniki 1894. leta 7,245.006 met. stotov (proti 6,646.112 v letu 1893.) — Dohodki voženj po jadranskem morju so se pomnožili, kajti leta 1894. dosegli so svoto 817.077 gl. (proti 753.359 gl. v letu 1893.) — Ta povoljni uspeh je prepisati večemu gibanju popotnikov v Dalmacijo. — Na levantinskih progah in vožnji v Črno morje so Lloydovi parniki leta 1894. prepluli 40.222 milj več nego leta 1893., prevozili so 4533 popotnikov več in 278.732 met. stotov več blaga, toda dohodkov na teh progah je bilo za 50.148 gl. manj nego leta 1893. Vzrok temu je velika konkurencija od strani drugih plovitbenih društev. — Na indo-kitajski progi bilo je skupnih dohodkov za 217.977 gl. manj nego leta 1893., na braziljski progi pa so se dohodki pomnožili za 109.355 gl. —

Brodovje Lloydovo zmanjšalo se je 1894. leta za 4 parnike („Jonio“, „Messina“, „Reka“ in „Apis“), katere je družba prodala, ker niso bili več za pravo rabo; zgradila pa je družba 3 nove parnike in sicer 1 („Habsburg“) v Trstu, 2 na Angleškem, v kratkem

pa boše gotov še jeden parnik („Graf Wurmbrand“), kateri je namenjen za progo Trst-Kotor!

Lloydov arsenal imel je vse leto mnogo opravila, kajti razun potrebnih del za družbo popravil je 89 tujih parnikov.

Čisti dobiček 540.583 gld. 07 nč. razdelil se je tako-le: 4% dividende na vsako delnico, to je 21 gld. na delnico, kar znaša 504.000 gld.; ostanek 36.583 gld. 07 nč. pa se prenese na novi račun.

Občinske volitve v Ljubljani. Včeraj je volil prvi razred pod uplivom neke agitacije. Tik pred volitvijo je „več volilcev obeh narodnih strank“ razposlalo pisma, v katerih so namestu oficijelnih kandidatov dr. V. Gregoriča in dr. V. Krispeja priporočali voliti prof. F. Orožna in dr. J. Žitnika. Razun tega mnogi meščani niso bili zadovoljni, da se je iz vrste kandidatov umaknil cesarski svetnik Ivan Murnik, dosednji mnogoletni zaslužni član obč. sveta. Odtod je prišla velika razcepjenost včeraj oddanih glasov. Prišlo je volit 173 volilcev. Nadpolovična večina je torej znašala 87. Gospod Fran Ravnihar je dobil 146, g. Fr. Terček 124, g. dr. V. Krisper 92 glasov. — G. dr. V. Gregorič ima 79, g. ces. svetnik J. Murnik, ki ni bil od nikogar kandidiran, pa 77 glasov. Mejtoma je bila toraj danes ožja volitev. — Poleg tega sta dobila kandidata „več volilcev obeh narodnih strank“ g. prof. Fr. Orožen 72, in g. dr. J. Žitnik 58 glasov.

„Tržaški Sokol“ priredi v nedeljo dne 9. t. m. na vrta „Novega Sveta“ („Al Mondo Nuovo“) svojo veliko slavnost blagohotnim sodelovanjem „Slovanskega pevškega društva“. Pri tej slavnosti boše telovadba, petje, keglanje na dobitke in godba, na kar že sedaj opozarjamo slavno slovansko občinstvo v Trstu in okolici. Ker boše ta slavnost letos prva narodna slavnost v odprtih prostorih, nadejati se je velike udeležbe. Program priobčimo v prihodnji številki.

Občni zbor pevskega društva „Vesela“ v Škoduju. Minolo nedeljo, dne 26. pr. m. imelo je to društvo svoj redni občni zbor. Pri tem zborovanju bili so izvoljeni v novi odbor sledeči gg.: Ivan Godina-Ban, predsednikom; Fran Šuman, podpredsednikom. Odborniki: Anton Pižon, Josip Flego-Lazar, Bernard Godina-Ban, Jurij Godina-Barakoš, Peter Sancin-Bjeka. Namestniki: Andrej Oblak, Ivan Godina-Figunje, Josip Sancin-Drežar. — Po končanem zborovanju imela je „Vesela“ pod milim nebom zabavo pozno v noč.

V prvi odborovi seji voliti je bilo tajnika in blagajnika. Tajnikom bil je izvoljen g. Anton Pižon, blagajnikom pa g. Peter Sancin-Bjeka.

Vesela pevskega društva „Danica“ na Kontovelu vrčila se je dne 19. m. m. povoljno v vsakem pogledu. Vdeležba bila je ogromna, tudi Tržčanov vdeležilo se je precejšnje število. Dvorana je bilo okusno odlična. Petje izvajalo se je prav dobro, dasi se je pelo par precej težkih zborov. Osobito treba pohvaliti mešane zborove, ki so se izvajali natančnostjo in občutkom. Odobravanje je bilo splošno pri vsakej točki; ponavljala se pa ni nobena točka, menda radi prevelike vročine. Le pri zadnji pesmi dodana je bila druga pesem. Krasen je bil nastop mešanih zborov. Dekleta, bilo jih je 12 v belo-narodni opravi, prepasane narodnimi trakovi, napravile so na gledalca impozanten utis.

Igro „Nimam časa“, dokaj težka za male odre, izvajali so sprtni igralci prav dobro. Prouzročila je mnogo smeha. V prihodnje naj bi se izbrale, če mogoče take igre, v katerih je tudi ženskih ulog.

Sicer pa moramo pohvaliti kontovelske mladeniče, da so tako lepo izvežbani v petju, in tudi sicer zavedni, za kar treba pohvaliti njih pevovodjo gosp. Jak. Štoko. Priporočamo jim, da bi vstrajali na tem potu v čast, ponos in prid domovine.

Kazenska razprava Slavija Jenka proti Franu Marotti-u in drugom v II. istanciji. Včeraj vrčila se je pred tukajšnjim c. kr. deželnim sodiščem kazenska razprava proti Franu Marottiju iz Obrova, Ivanu Tončiču iz Gradišča in Mihi Miklavcu iz Gradišča radi razžaljenja časti. Tožen je bil prvi (Fran Marotti), da je raznašal po okraju govorico, da je g. Slavija Jenko pri reviziji občinskega urada, vršivši se dne 20. aprila 1894. manjkal denar. Drugi (Tončič) bil je tožen, ker se je izrazil, da revizorja iz Poreča nista

našla v reviziji nič denarja v občinski blagajnici, da je manjkalo v istej nad 3000 gld., da je Jenko slepar, pa da ne boše več sleparil. Tretji (Miklavc) bil je tožen, ker je govoril, da je manjkalo v občinski blagajnici 400 gld.

Pri obravnavi dognal je tožitelj zastopnik dr. Gregorin dokaj: ne le, da ni manjkalo denarja v občinski blagajnici, nego da je celo g. Jenko izkazal 1227 gld. 68 kr. preveč, ker je toliko svojega denarja zmešal z občinskim, to pa radi tega, ker je leta 1893. imel obilo posla v deželnem zboru, vsled česar ni mogel voditi knjige tekoče (korentno). Blagajnika pa ni imel ter je moral ta posel opravljati sedem let sam, s čemer je prištel občini najmanj 5000 gld.

Kljuba tem dokazom oproščen je bil Marotti iz razloga, ker ni dokazano, da bi bil dolžil gosp. Jenka, da je manjkalo reviziji občinski denar in iz drugega razloga, ker je Marotti lahko mislil, da manjka denar v občinski blagajni, ker se ni mogel prepričati o stanju blagajne, ker račun niso bili sklenjeni. Izrečno pa naglaš razsodba deželnega sodišča, da se ne more govoriti o tem, da je manjkal denar v občinski blagajnici.

Iz blizo istih razlogov oproščen je bil obtoženec Miklavc, dočim je bil kaznovan Ivan Tončič na 14 dni zopora radi izraza, da je Jenko slepar, ter da ne boše sleparil več.

Akoravno je navidezno razsodba za g. Jenka deloma neugodna, je vendar z isto dokazano, da ni manjkalo nič denarja v občinski blagajnici, temveč, da ga je bilo še preveč. In vendar pišejo današnji italijanski listi tržaški takó, kakor da bi bilo dokazano, da je denar manjkal.

Za tako časnarsko lopovstvo nimamo drugega izraza nego: Pej vas bodi!

Iz sv. Kriza Vipavkega nam pišejo: Tukajšnje novovoljeno starestinstvo je v svoji seji storilo sledeče važne sklepe: 1.) Za ponesrečence po potresu v Ljubljani in okolici se je določilo svoto 100 gld. iz občinske blagajnice. — 2.) Za celo starestinstveno dobo se je soglasno sklenilo, ne dovoljevati javnih plesov v vsej občini. S takimi sklepi dela starestinstvo čast sebi in občinarjem. —

Iz Pomjane na pišejo: Dne 22. m. m. je bil v naši občini davčni nadzornik, g. pl. Manincor, da komisijonalno pregleda in ceni škodo po toči in vetru dne 16. m. m. v davčnih občinah Marezige, Truške, Boršt, Pomjana in Koštobona. Gospod nadzornik je postopal prav dobrohotno in se mu prizadei najiskrenejše zahvaljujejo na tem. — Včeraj je imel naš občinski zastop svojo javno sejo. Na dnevnem redu je bila med drugim tudi prošnja na ministerski svet za izvedenje jezikovne ravnopravnosti pri c. kr. oblastih. Občinski zastop je z 17 proti 11 glasom sklenil, da se pošlje prošnja. — Naši lahončici zopet begajo ljudi v Krkavcih z lažjo, da je občinski zastop sklenil, zidati šolo na stroške davčne občine krkavške, katera šola bi stala 8—9000 gld. Tej laži pristavljajo drugo laž, da onim občinarjem, ki bi podpisali prošnjo do „Lege“ za osnutje šole, ne bi trebalo ničesar plačati za občinsko šolo. Kakor je videti so naši lahonški agitatorji in zatiralci svojega lastnega rodu jako iznajdljivi, ko jim gre za to, da napravijo kako uslugo svojim koperskim gospodarjem. Mi pa se jim le smejemo, ker imamo dokazov v rokah, da jih je ljudstvo jelo spoznavati in da jim ničesar več ne verjame.

Tombola veteranskega društva. Na binokstni ponedeljek priredi tukajšnje veteransko društvo na tigu velike vojašnice tombolo, katere čisti dohodek je namenjen podpornemu zakladu za onemogle veterane. Pred tombolo in o odmorih boše svirala veteranska godba. Začetek tombole ob 5. uri popoldne.

Pomnoženje bosensko-hercegovske vojske. Vojaški naredbeni list javlja, da je Nj. Vel. cesar in kralj dovolil, da se letošnja jesen osnujejo štiri nove kompanije bosensko-hercegovske pehote.

Blazen mašinist. Prvi mašinist Lloydovega parnika „Tritone“, Mihajl Wittes, zblaznil je nenadoma med vožnjo iz Dalmacije v Trst ter skočil v morje. Poveljnik parnika dal je takoj ustaviti ladjo. Mornarji so rešili blazenca. Ta se je navidezno pomiril. Ko pa je dospel parnik včeraj zjutraj blizo

Pulja, vrzel se je Wittes zopet v morje. Rešili so ga v drugič, toda sedaj so strogo pazili naj. Ko je včeraj parnik „Tritone“ dospel v Trst, izročili so blazenca gosp. Trevesu, ki ga je odpeljal v bolnišnico.

Morilec iz nagona. Iz Temešvara javlja: Morilec Moldovan, je te dni prestal večletno ječo. Komaj dosevši na svobodo, umoril je nekega kmeta samo zaradi tega, da vidi kri. Orožniki so ga prijeli in spravili zopet v varnost, toda Moldovan je pobegel. Orožniki so ga dohiteli. Moldovan se jim ni prav nič ustavil. Izjavil je, da je pobegel iz zapora le zaradi tega, da umori svojega svaka. „Prej ali pozneje“, rekel je, „moram ga umoriti“.

Samomor. 38-letna pestunja Leopoldina Sitnič je minoli ponedeljek vstopila v službo pri rodbini R. v Tergesteju. Že naslednji dan zapustila je službo, ne da bi bil kdo znal, kam je šla. Te dni našli so jo mrtvo blizo železniške postaje v Rakeku. Pri njej so dobili pismo, v katerem izjavlja, da si je zadržala zaradi tega, ker jo je ogoljufal oni mož, katerega je ljubila in ji izvalil ves nje prihranjeni denar (okolo 500 gld.).

Grozen samomor. V selu Aigues Mortes umoril se je te dni posestnik Karol Paize na strašen način. Namočil si je hlače s petroljem, jih užgal in se potem obesil. Njegovo truplo našli so na pol sežgano. A temu čudaku se menda vse to ni vidilo zadostno, da najde gotovo smrt, kajti pod osmojenim truplom našli so patrono dinamita, katero je bil samomorilec položil pod se, misleč, da ogenj vname patrono ter da eksplozija razprši njegovo truplo. Patrona pa se ni vnela.

Izginilo dekle. 17letna šivilja Eliza Gregorič, stanujoča v ulici Fonderja hšt. 4, izginila je predsinočnem z doma. Do sinoč ni bilo možno kljuba vestnemu poizvedovanju najti sledu po njej.

„Slovanski svet“, 22. št. od 1. junija, ima naslednjo vsebino: Nemški Schulverein pa Slovani. — Gospodar pa hlapec. (Povest Tolstega.) — Dopisi. — Pogled po Slovanskem svetu. — Književnost.

„Slov. Svet“ se v Trstu prodaja po 8 kr. št. po glavnih tabakarnah, kjer „Edinost“, in pri „Internationales Zeitungs-Bureau“.

Policijsko. 12letni Fr. Meicen, stanujoč v ulici Torricelli hšt. 6, 5letni Drago Gumber, stanujoč v isti ulici hšt. 12, 11letni Fr. Walmann, stanujoč v ulici del Ronco hšt. 2 in njegov 9letni brat Florindo, ovajeni so komisarijatu v ulici Scussa, da so hudo poškodovali drevje v ulici Fabio Savero in na novi openski cesti. — Težaka Mihel Marko in Alojzij Scandolo, službujoča v Debinovem kamnolomu na Vrđeli, prenočila sta po noči od 29. do 30. min. m. v neki kolibi blizo kamnoloma. Pri tej priliki je izginila Mihela novčarka, v kateri je bil 1 petak, za 1 gld. drobica in 1 italijanska lira, drugemu pa novčarka, v koji so bili 3 gld. — 27letno dekle Ivano Strekel iz Dobrove pri Ljubljani prijeli so stražarji včeraj ob 4. uri zjutraj v ulici Miramare, kjer je menda čakala za služka za zajutrek. Odpravili so jo v zapor.

Gospodarski odnošaji naše dežele so se poslednja leta nekoliko zboljšali, vled vpliva razširjenega delovanja društev in zadrug. Gospodarska društva niso skrbela le za zboljšanje zemlje, ampak skrbela so tudi za nabavo dobrih in vrednih gospodarskih strojev, da pomnožijo dohodek gospodarstva, ali da iste dohodke vsaj ohranijo na istem stališču. — Trdka Ig. Heller na Dunaju, II, Praterstrasse 49, ki je dobro znana v naši pokrajini, pridobila si je takó splošno priznanje s svojimi stroji za mlatanje, stiskalnice za grozdje in sadje, mlince za sadje in z drugimi stroji, da pripravimo to trdko o predstojajoči žetvi našim gospodarjem prav posebno. Kdor more, naj si dobavi gospodarskih strojev, primernih našemu zemljišču, kajti vsak gospodar more zaupljivo naročiti pri omenjeni trdku, kajti ta trdko postreže mu gotovo solidno in po ceni.

Ta trdko je letos vpeljala razne novosti pri njenih mlinih in stiskalnicah za sadje. Komur je do porzidgo sadjarstva, temu moremo v prvi vrsti priporočati te stroje.

Najnovije vesti.

Dunaj 1. „N. Fr. Pr.“ javljajo iz Ljubljane: Po daljšem presledku občutiti je bilo včeraj ob 3. uri 19. min. zopet kratek ali močan sunek, zvečer ob 6. uri pa lahek sunek.

Dunaj 1. Danes ob 11. uri predpoludne je bilo polurno ministerko posvetovalje pod predsedstvom cesarjevim. Posvetovalja so se udeležili: skupni ministri grof Goluhowsky, Krieghammer in Kallay, ministerska predsednika knez Windischgrätz in

baron Banffy; ministra grof Falkenhayn in baron Josicka. Cesar vsprejme delegacije dne 8. junija opoldne, najprej ogersko potem avstrijsko.

Dunaj 1. Ako proračunski odsek vsprejme svoto, ki je stavljena za „slovanski“ gimnazij v Celju, položaj poročevalca, dvorni avtovalca Beer, (član združene nemške levice) svojo čast kot poročevalec. Nemška levica se je izjavila, da nikdar in nikakor ne dovoli, da bi bil izvoljen kdo drugi poročevalec o proračunu za naučno ministerstvo.

Atena 31. m. m. Prevčerašnjem je bilo v Ketaloniji občutiti močnih sunkov, spremeljanih po podzemskem bobnju.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7.53—7.55 Pšenica za maj-juni 1895 7.47 do 7.49 Oves za jesen 6.07—6.09 Rž za jesen 6.62—6.64 Koruza za juni-juli 6.65—6.67, za juli-avgust 6.74—6.76 Pšenica nova od 78 kil. f. 7.50—7.55 od 79 kil. f. 7.60—7.65, od 80 kil. f. 7.65—7.70, od 81 kil. f. 7.70—7.75, od 82 kil. f. 7.75—7.75. Ječmen 6.20—6.24, proso 6.50—6.55 ri nova 6.85—6.90. Ponudbe pšenice slabe. Mala prodaja po 7 1/2 nč. ceneje. Vreme: lepo.

Praga. Neratificirani sladkor za maj f. 13.45, nova letina 13.90.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpoklajatelj procej f. 29—29.25. Juni sept. f. 29.50—29.75 Concassé 29.75—29.75. Četverni 30.50—30.50. V glavah (sodih) 31—31.50.

Havre. Kava Santos good average za juni 96.25 za oktober 94.—

Hamburg. Santos good average za juni 76.50 oktober 76—25 december 74.50.

Dunajska borza 1. junija.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.40	101.35
„ „ v srebru	101.35	101.25
Avstrijska renta v slatu	123.10	123.05
„ „ v kronah	101.50	101.35
Kreditne akcije	404.—	402.—
London 10 Let.	121.40	121.70
Napoleoni	9.64	9.65
20 mark	11.87	11.90
100 Italj. lir	46.05	46.10 1/2

Tržne cene

(Cene se razumejo na debele le s carino vred.)
Domači pridelki.

Paol:	Koks	100 K.	od for.	do for.
Mandoloni	—	—	—	—
svetlorudeči	—	—	—	—
temnorudeči	—	—	—	—
kanarček	—	—	—	—
bohinjaški	—	13.25	13.50	—
beli veliki	—	—	—	—
„ mali	—	12.—	12.25	—
zeleni, dolgi	—	—	—	—
„ okrogli	—	—	—	—
mešani hrvaški	—	8.50	—	—
stajerski	—	8.50	—	—
Meale fino stajersko	—	8.50	8.50	—
Ječmen št. 10	—	9.25	9.50	—
„ 9	—	10.25	10.50	—
„ 8	—	11.—	11.25	—
Želje kranjsko	—	—	—	—
Žepa	—	—	—	—
Krompir, stajerski	—	9.50	—	—
Proso kranjsko	—	10.—	10.50	—
Leča, kranjska	—	51.—	52.—	—
Špeh ogerski	—	54.—	55.—	—
Mast ogerska	—	190.—	192.—	—
Kava Moca	—	182.—	184.—	—
Ceylon Plant. fina	—	189.—	191.—	—
„ Perl	—	160.—	162.—	—
Java Malang	—	—	—	—
Portorico	—	157.—	158.—	—
Guatemala	—	158.—	160.—	—
San Domingo	—	—	—	—
Malabar Plant	—	—	—	—
„ native	—	—	—	—
Laguayra Plant	—	170.—	172.—	—
„ native	—	—	—	—
Santos najljubši	—	153.—	155.—	—
„ srednje fini	—	148.—	145.—	—
„ srednji	—	145.—	146.—	—
„ ordinar	—	131.—	133.—	—
Rio oprani	—	—	—	—
„ najljubši	—	152.—	154.—	—
„ srednji	—	144.—	145.—	—
Sladkor Centrifugal I. vrste	100 K.	29.—	—	—
Concassé	—	29.75	—	—
„ v glavah	—	30.75	—	—
„ razkosani	—	30.50	—	—
Riž italijanski fini	100 K.	19.50	20.—	—
„ srednji	—	18.50	18.75	—
Japan fini AAA	—	16.25	—	—
„ srednji	—	15.—	—	—
Raugoon extra	—	13.—	—	—
„ I.	—	12.—	—	—
„ II.	—	8.—	—	—
Petrolej ruski v sodih	—	29.50	—	—
„ v zabojih od 29 kil.	—	6.30	—	—
Olje italijansko najljubši	100 K.	62.—	—	—
„ srednje fina	—	54.—	—	—
bombažno, amerik.	—	30.—	32.—	—
dalmatinsko	—	32.—	34.—	—
Limoni Masinski	zaboj	4.50	5.50	—
Pomaranče	—	5.—	6.—	—
Mandeljni Dalmatinski	100 K.	64.—	66.—	—
„ Bari	—	68.—	70.—	—
Finjeli	100 K.	—	—	—
Rošči Dalmatinski	—	—	—	—
„ Pulješki	—	9.—	9.50	—
4 okve Pulješko	—	—	—	—
„ Grške v venci	—	15.—	15.25	—
Sultanine	—	30.—	40.—	—
Vamperli	—	26.—	28.—	—
Čebe	—	28.—	34.—	—
Polenovke srednje velikosti	—	43.—	44.—	—
„ velike	—	—	—	—
„ male	—	—	—	—
Slaniki v velikih sodih	—	—	—	—
„ v 1/2	—	—	—	—

Trgovina.

Moka in otrobi. Moka. Cene sicer vedno še naraščajo, toda kupčija je le — dobra želja. Kakor že omenjeno, jedina marka, ki se kljuba slabi kupčiji lahko prodaja, je „Economova“ št. 6, katero pa, more se reči,

plačujejo kupci po svoji volji. In res so prodajali to marko z druge roke po for. 11 do 11-15, v tem ko je nova ogerska št. 4 iz druge roke po for. 10-50 do 10-60. — Ne znamo, da-li je bilo v tem tednu kaj kupčije direktno z mlino; ako je bilo take kupčije, bila je le neznatna, kajti velike prodaje se hitro razglasijo. — Trg se je zaključil opazovaje.

Cene raznih mlinov so: št. 0 for. 12-40 do 13-95; št. 1 for. 12-20 do 13-10; št. 2 for. 12 do 12-35; št. 3 for. 11-30 do 11-80; št. 4 for. 10-70 do 11-30; št. 5 for. 10-20 do 11; št. 6 for. 9-50 do 10-20; št. 7 for. 7-90 do 9-20 in št. 8 for. 7-90 do 8-20, kakršna je že vrst.

Otrobi. Včeraj se je to blago pri nas nekoliko popravilo, da si je na Ogorskem omlačilo. „Economo“ zahteva za svoj izdelek 5 gld. Kupčija je omejena.

Drobni otrobi. Tudi to blago se je nekoliko oživilo; levantinski so se podražili od 4 gld. na 4 gld. 10 nvč. Ker se bliža doba večjega konsuma, nadejati se je, da bodo cene še naraščale.

Goved. Od 23. do 29. m. m. prodalo se je v Trstu 429 volov in 67 krav klavne živine in sicer 190 volov iz Kranjske, 104 iz Hrvatske, 10 iz Istre, 36 iz Dalmacije, — iz Ogorske, 44 iz Srbije, in 6 domačih. Plačevali so se: volji iz Kranjske po f. 52.— do 53.—; volji iz Hrvatske po f. 50.— do 51.—; iz Istre po f. 52.— do 53.—; iz Dalmacije po f. 51.— do 52.— iz Ogorske po f. — do —, iz Srbije po f. 52.— do 53.— in domači po f. 52.— do 53; domače krave po f. 51.— do 52.— in krave iz Italije po f. 51.— do 52.— in krave iz Kranjske po f. 50.— do 51.— kvintal mrtve vage.

Seno in slama. Seno I. vrste prodajalo se je v tem tednu po f. 3.30, II vr. po f. 2.25 slama I. vr. po f. 3.40. in II vr. po f. 2.40 kvintal.

Surovo maslo, jajca in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodalo se je v tem tednu v partijah od 20 do 30 kg. po 82 do 84 nvč., v partijah od 30 do 50 kg. po 80 do 82 nvč., furlansko surovo maslo v part. od 20 do 30 kg. po 92 nvč. do 94 nvč. in v partijah od 30 do 50 kg. po 90 do 92 nvč. kilogram. Tolminko surovo maslo I. vrsti po f. 1.— do 1.04 kilogram.

Jajca na debelo po f. 2.— do 2.30 sto komadov.

Kokoši po f. 1.10 do 1.25 komad, piščeta po f. 1.30 do f. 1.60 par.

Krompir, navadni, na debelo po 9.— do 10.— kvintal. „R. M.“

Trgovina z lesom.

Cene Kranjskega in Stajerskega lesu v poslednjih 14 dneh, postavljenega na kolodvor Trsta (To so cene, po katerih plačujejo tržaski trgovci z lesom).

Jelove deske	26 mm 8/14"	f. 52—58 za 1900"
"	19x20 " 7/14"	" 38—42 "
" skurete	13x14 " 7/14"	" 28—31 "
"	14x15 " 7/14"	" 32—33 "
" remeljni (morali) 70x70mm		" 25—27 "
"	35x70 "	" 13—14 "
"	80x80 "	" 32—34 "
"	40x80 "	" 16—17 "
"	90x90 "	" 40—42 "
"	45x90 "	" 20—22 "
"	100x100 "	" 62—64 "
"	100x110 "	" 72—74 "
Bukove dle (testoni) 20mm 8/10"		" 22—25 "
" mlinci (tavolette) hr. 8/10"		" 9 1/2—10 "
" bistr. 8/10"		" 7 1/2—8 1/2 "
Po tramcih (fileri) 3/3, 3/4, 4/4, od 25 do 28.		
Trami 4/5, od 7/9.		34—37 kr. kub.
" 8/10, 9/11		6—12 m. 38—38 "
Bordoni 10/12 in naprej for. 13—15 kub. meter.		

Trgovina z jelovim rezanom lesom ni imela v zadnjem času nikake spremembe. Cene so ostale iste, promet neznaten. — Po bukovini, dleah in mlincih je povpraševanje nehalo; kupčija je postala mrtva, vendar se pa cena dobro vzdržuje. — Po tramih je povpraševanje živo, zaloga pa prazna, pomankanje splošno, posebno srednjih mer od 5/6 do 7/6, vsled česar so se tudi cene povzdignile.

POSILANO.*

Razšaljenje na časti.

Gospoj Čučar izjavljam, da so bile dotične besede lažnjive, ter da jih jaz nisem izrekla.

Nabrežina, dne 30. maja 1895.

Franciška Pajnič.

*) Za stvari pod tem naslovom prevzema uredništvo le toliko odgovornosti, kolikor velja zakon.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori). Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Je den omot za ozdravljenje, stoji 50 nvč. ter se dobi v odlikovani lekarni PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.

Kam pojedemo danes?

V gostilno MIRABOSCO

na trati „del gobbo“ ulica dello Scoglio, kjer se dobi okoličansko vino I. vrsti, Punt'gausko pivo, izborna kuhinja.

Igrališče na kroglice itd.

V najem

se oddasti dve sobi v prvem ali pa v drugem nadstropju, oziroma v prvem nadstropju kuhinja in soba pri sv. Ivanu, blizu „Narodnega doma“. Hiša je popolnoma nova, prostori prostorni, krasnim razgledom in z vodo pri dverih. Več se izve v pisarni „Del. podp. društva“ via Molin piccolo št. 1

Franjo Wutscher in dr.

Plazza S. Caterina 2. I. nad. Sobno opravilo in manufakturno blago, zrcala, podobe, žepne ure in najčistnejše na 8 in 15 dni.

Za gotovo plačilo in na obroke.

Aite & Zadnik-Trst

Via Nuova na voglu via S. Lazzaro.

prilagojena stav. občinstvu v svojo prodalnico z manufakturnim blagom. V zalogi nahaja se povsem najnovejše blago, toliko za ženske kotlikor za moške in deca. Veliki izbor platna, bombaž-vino, perila, ribežev volnenih in svilenih. Velika zaloga vseh potrebščin za šivilje in krojače. V zalogi nahaja se nadalje vsakovrstni trakovi in tudi trakovi slovenskih barv. Priporočata se še gg. učiteljem v mestu in na deželi za vse potrebščine šolskih ročnih del. Uzorci se pošiljajo na zahtevo franco.

Podpisana si usojava najuljudnejše naznaniti, da sva prevzela že skoraj 30 let obstoječo, slavnemu občinstvu tuje in v okoličih dobro poznano trgovko G. Olifid & Comp. ter se pripravljamo, da bi naša ista blagohotno podpirala z naročili. Priporočamo se posebno gg. duhovščini in gg. uradnikom tu in v okoličih, da blagovolijo našo vsestransko podpirati ter obljubimo, da bomo točno in koliko najbolj mogoče dobro postregla z nizko ceno in dobrim blagom.

Za obilno naročbo priporočava se

Olifid & Comp.

Via S. Caterina št. 9

Cenilnik pošilja se na zahtevo brezplačno.

JAKOB STRUKELJ - TRST

Via Caserma št. 16 uhod piazza della Caserma.

prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angleška

kolesa (bicykle)

Zastopstvo koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt in „Viktoria Cycle Works“ Wolverhampton Angleško.

Kolesa „Adler“ so svetovno znana in so razložena v nemški vojski.

Jamči se za vsako kolo 12 mesecev; kadar ne zna voziti, nauči se brezplačno. — Pošilja se na deželo in na vse kraje.

Dobroznana gostilna

Ivana Subana

pri Sv. Ivanu „Na Višavi“

toči izvrstno vino svojega pridelka, istrsko, kraški teran itd.

Opozorjam torej tržasko izletnike, katerim se ljubita lep razgled in čist zrak, na moj lepo urejeni vrt, preskrbljeni s kroglicem in igro s kroglicami.

Za mnogoštevilni obisk se priporoča

Ivan Suban.

3 zlate
15 srebrnih
kolajni
12 častnih in
priznanih
diplomov

Fran Iv. Kwizda

Var. trona
snamka.

KWIZDE

Restitucionalni fluid

c. k. prv. opiralna voda za konje.

Cena 1 atekleni 1 gld. 40 n. a. v.

Rabi se nad 30 let v deurnih konjskih klevih, v večjih klevih pri vajenosti in celitvi, za okrepčanje in popolno ojačevanje po velikih napetih, pri kapavostih, izmakanjih, otrplosti itd. itd. vposobila konje do izbornih del o dirkah.

Naj se blagovoljno pazi na gorenje varstvenega znamka in naj se izrečno zahteva

Glavna zaloga
Kreis Apotheke
Kornburg pri Dunaju.

Dobiva se u
vseh lekarnah
in trgovinah
z miroljijami
v Avstro-
Ogerski

Naj se blagovoljno pazi na gorenje varstvenega znamka in naj se izrečno zahteva

Glavna zaloga
Kreis Apotheke
Kornburg pri Dunaju.

Dobiva se u
vseh lekarnah
in trgovinah
z miroljijami
v Avstro-
Ogerski

Bratje Ribarić,

Izdavatelji oglaš. v sv.

zaloge v Trstu: Via Fondare 2, I. Piazza della Valle 2, via Madonna 2, Piazza Cordellotti 2, z ulicami tudi v ulici Torrence

po najnižjih cenah. Ogje 1. kakovosti karbonska, kok, drva na metre itd. Naročbe se spremljuje tudi z dopisnic

CASTNI DIPLOM

1891-1894

8 ZLATIH KOLAJN

Pozor: zahtevajte in jemljite le istovrstno svoje s imenom „Kathreiner“.

Skropilnice proti peronospori

inženirja Živica,

katero se s splošno uvedlo v led njih preprostosti, trpečnosti, lahke uporabe za vsako rezo trt itd. pro- taja, dasi so mnogo zbljžane, vendar po dosedanjih nizkih cenah.

Živic i družb. v Trstu

Cenike odpošiljajo na zahtevanje franco.

Na vse c. kr. poštno urado pošiljajo popolne skropilnice franco, proti povzpetju 10 gld.

Izdelujejo tudi stroje za pranje z žveplom, neprestano delujejo stiskalnica itd.

Dobroznana gostilna

ANTONA VODOPIVCA

(po domače „pri Prvačkoven“)

v Trstu,

ulica Solitario št. 12

toči kolikor v gostilni, tolikor pri veseljih v sokolski telovadnici, vedno le pristna vipavška, Prvačka in kraška beča in črna vina. — Sladki riesling v steklenicah, in modro fankinjo, vsaka steklenica drži 1 liter in velja 60 nvč. — Potreba je poštena, cena zmerna. Kuhinja je prekrbljena s tečajmi, toplini in miznimi jedili.

Priporoča se rojakom v Trstu in z deželo. Toči vino tudi družinam 4 nvč. ceneje, ako se odzame najmanj 5 litrov.

OTVORITEV

znanega

Kopališča Buchler

bude

v soboto dne 4. junija.

Udova Adolfa Buchler.

Srečke za zidanje cerkve ob jubileju cesarjem po 1 gld. zadnji mesec

Glavni dobitek:

30.000 goldinarjev

vreden

Srečke priporočajo: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Ignazio Neumann.

Norddeutscher Lloyd, Breme

Redna služba

s parniki

najprvega

reda.

Iz Breme v gornje kraje, kakor tudi v Baltimore, Montevideo in Buenos-Ayres.

Iz Genova v New-York

brzo parniki vsaka 2 mesec

prevoznja v 11 dneh.

Iz Neapelja v New-York po

štini parniki vsak mesec,

prevoznja v 16 dneh.

Iz Genova-Neapelja v

vzhodno Avstralijo v Azijo

(mesečno)

Informacije

pri glavnem zastopstvu:

Küchler & C., Via Belvedere 2.

VSİ STROJI ZA POLJEDELSTVO.

Peronosporne škraljke, slične Vermorelu, samoradne peronosporne škraljke, z zračno stiskalno sesalico, vinske preše vseh vrst, stiskalnica za olje, hidraulične stiskalnice, poboljšanja drubila, pivničarsko orodje, vinske sesalke, cevi za vino, stiskalnica za seno in slamo, ljustila za koruzo, čistilnica za žito, stroji za odstranjanja skorij itd.

prodaja po jako znižanih cenah proti jamstvu in na poskušnjo

IG. HELLER, Dunaj II 2, Praterstr. N. 49.

Obširni ceniki zastoj in franco. Iščo prodajalec z druge ruke.

Pozor: se vsi pred nakupom posrejeji.

Kathreiner

KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

Najbistejši prirodni plov v celih zrnih, ki se ne daje penejati.

Se dobi povsod: 1/2 Kile za 25 kr.